

Брюксел, 18.10.2023 г.
COM(2023) 659 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ**

**относно противодействието на потенциални заплахи от безпилотни летателни
апарати**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящото съобщение се определя политиката на ЕС за противодействие на потенциалните заплахи от беспилотни летателни системи (БЛС), известни като „дронове“, които не оказват съдействие. То е част от по-широк пакет за противодействие на беспилотни летателни апарати, който включва и два наръчника, съдържащи практически насоки относно ключови технически аспекти на тази политика. Този пакет беше обявен като водещо действие в съобщението на Комисията *Стратегия 2.0 за беспилотни летателни апарати за интелигентна и устойчива екосистема на беспилотните въздухоплавателни средства в Европа*¹. С настоящото съобщение се дава отговор на необходимостта от: i) осигуряване на всеобхватна и хармонизирана рамка на политиката; ii) изграждане на общо разбиране за приложимите процедури за справяне с непрекъснато развиващите се заплахи, които могат да бъдат породени от беспилотни летателни апарати; и iii) отчитане на бързото развитие на технологиите.

А. Допълване на рамката на ЕС за беспилотните летателни апарати

Законосъобразното използване на беспилотни летателни апарати е ключова част от пътя към двойния екологичен и цифров преход, както е посочено в Стратегия 2.0 на ЕС за беспилотните летателни апарати. Те играят важна роля по-специално в областта на транспорта, отбраната, търговията и услугите. Очаква се броят на дроновете в употреба в ЕС да нарасне съществено през следващите години, като те ще се подобрят значително по отношение на скоростта, маневреността, максималния пробег, товарносимостта, прецизността на сензорите и използването на изкуствен интелект. Тези тенденции ще доведат до по-широк спектър от легитимни и законни употреби на дронове. За да се реализира този потенциал обаче, е необходимо да се обърне внимание на потенциалната заплаха, която могат да представляват неочакваните съдействие беспилотни летателни апарати. Несъдействащ беспилотен летателен апарат се определя като такъв в зависимост от естеството на неочакването на съдействие, което би могло да бъде престъпно, противозаконно (умишлено нарушение на нормативната уредба) или да се дължи на липса на опит (незнание, небрежност).

В настоящото съобщение се разглеждат заплахите, породени от беспилотни летателни апарати, които са проектирани за гражданска употреба, и се търсят начини за справяне с тези заплахи в гражданска среда. Въпреки че беспилотните летателни апарати, проектирани за отбранителни цели, не са предмет на настоящото съобщение, налице са някои взаимовръзки с областта на отбраната. Тези връзки включват потенциалното използване на по-малки беспилотни летателни апарати, проектирани за отбранителни цели, от престъпници или терористи, както и полезните взаимодействия между технологиите за противодействие на беспилотни летателни апарати. Беспилотните летателни апарати, проектирани за отбранителни цели, биха могли да се намират в същото въздушно пространство като гражданските беспилотни летателни апарати и в тези случаи те трябва да могат да бъдат идентифицирани от компетентните органи за ситуационна осведоменост.

Обхватът на настоящото съобщение е свързан конкретно с *противодействието* на потенциалните заплахи, породени от беспилотни летателни апарати. Поради това то няма за цел да обхване по-

---

¹ Стратегия 2.0 за беспилотни летателни апарати за интелигентна и устойчива екосистема на беспилотните въздухоплавателни средства в Европа (COM(2022) 652 final от 29 ноември 2022 г.).

широкото измерение на ролята на дроновете в областта на вътрешната сигурност, и по-специално тяхното използване за целите на правоприлагането, обществената сигурност или обществената безопасност.

Органите на държавите членки носят основната отговорност за противодействието на заплахите, породени от несъдействащи безпилотни летателни апарати. Действията на равнище ЕС обаче също са от полза за държавите членки, тъй като дават възможност за по-тясно сътрудничество и координация по отношение на различните средства и инструменти, използвани за тази цел. Поради това с настоящото съобщение се насърчават различни действия, свързани с изграждането на общности и обмена на информация. С него също така се оказва подкрепа на държавите членки посредством насоки, обучение, финансиране и оперативни процедури.

Потенциално опасните инциденти с участие на дронове стават все по-чести както в рамките на ЕС, така и извън неговите граници. Поради това е важно да се улесни внедряването на физически или цифрови решения за противодействие на дронове от правоприлагащите и други публични органи в ЕС и от операторите на критична инфраструктура. Изготвянето на политика на ЕС за противодействие на безпилотни летателни апарати ще спомогне за укрепване на процедурите за изпитване на ефективността на наличните нови решения и за улесняване на целенасоченото използване на научните изследвания и иновациите в тази област. С изготвянето на тази политика за противодействие на безпилотни летателни апарати Комисията допринася за развитието на пазара на ЕС за решения за противодействие на безпилотни летателни апарати. Това ще проправи пътя към по-голяма стратегическа автономност и технологичен суверенитет на ЕС, включително в областта на критичните технологии. Така ще се стимулира европейският капацитет за разработване на авангардни решения в областта на отбраната, авиокосмическата промишленост и гражданската сигурност и ще се намали зависимостта от доставчици извън Европа. Това ще се основава на резултатите от оценката на зависимостите в областта на критичните технологии² и ще осигури допълнителни данни и анализи. Освен това по този начин: i) ще се помогне на Комисията да разбере по-добре използването на критични технологии и зависимостите от доставчици извън Европа; и ii) ще се направи задълбочен преглед на степента на зависимост.

Освен това, за да се противодейства на заплахите, породени от несъдействащи безпилотни летателни апарати, от гледна точка на публичните органи е важно също така: i) да се въведат ясни и хармонизирани рамки и процедури; ii) да се предоставят ясни правомощия на компетентните публични и частни заинтересовани страни да предприемат мерки срещу несъдействащи дронове; и iii) да се улесни на сътрудничеството между заинтересовани страни, които не винаги са свикнали да работят заедно (правоприлагащи органи, органи в областта на гражданското въздухоплаване, оператори, производители, оператори на мобилни мрежи). В настоящото съобщение се предлагат действия за: i) изграждане на общо разбиране за приложимите процедури за справяне със заплахите, породени от безпилотни летателни апарати; и ii) определяне на потенциалните нужди по отношение на хармонизацията на регулаторните мерки.

Б. Справяне с актуална и бързо развиваща се заплаха

---

² Вътрешна задълбочена оценка на Комисията на автономните системи, извършена през 2022 г.

Както в Стратегията на ЕС за Съюз на сигурност³, така и в Програмата за борба с тероризма⁴ се подчертава, че заплахата от несъдействащи безпилотни летателни апарати е сериозен проблем в Европа.

Бързо подобряващите се способности на безпилотните летателни апарати представляват все по-голям риск за сигурността. През последните години бяха разкрити планове за опити за използване на дронове за терористични нападения⁵. Забелязвани са и подозрителни безпилотни летателни апарати около критична инфраструктура, като например енергийни съоръжения, летища и пристанища, което свидетелства за потенциална злоупотреба с дронове за събиране на информация от страна на враждебни субекти. Дроните се използват от престъпници, извършващи контрабанда през границите, или за улесняване на други незаконни дейности, включително трафик на наркотици. Освен това дроните могат да бъдат източник на кибернетични рискове, например ако се използват за цифрово разузнаване. Заплахите, породени от безпилотни летателни апарати, не са просто технически проблем. Днес повечето безпилотни летателни апарати, проектирани за граждански цели, могат да бъдат откривани и идентифицирани, но все още е много трудно да се поеме контрол над тях или да бъдат неутрализирани (например да бъдат безопасно приземени или свалени), често поради липсата на законово разрешение за това. Това важи с особена сила за частните оператори на критична инфраструктура. Поради това противодействието на заплахите, породени от безпилотни летателни апарати, следва да бъде разгледано в бъдещите оценки на риска съгласно Директивата за устойчивостта на критичните субекти⁶.

Картината на заплахите става още по-ясна, когато се разгледат инциденти в държави в близост до ЕС и в други части на света. Дроните се оказаха рентабилна и ефективна платформа с двойна употреба, която даде тласък на иновациите в областта на отбраната във войната на Русия срещу Украйна. Използването на безпилотни летателни апарати, предназначени за граждански цели, за разрушителни нападения дори в други въоръжени конфликти (като например в Йемен или Сирия) е явление, което вероятно ще има последици за вътрешната сигурност на ЕС. Начинът на действие на терористичните групи и подобрените им умения за използване на свободно достъпни на пазара дронове биха могли да достигнат нашите граници и да представляват източник на заплахата. Същото важи и за използването на безпилотни летателни апарати за опити за целенасочени убийства⁷.

Решения за противодействие на безпилотни летателни апарати обаче са необходими не само срещу целенасоченото злонамерено използване. Те са необходими и за предотвратяване на инциденти, причинени поради небрежност или непредпазливост. Повечето ползватели на дронове в ЕС (по-специално лицензирани професионални дистанционно управляващи пилоти или пилоти, участващи в организирани развлекателни мероприятия) спазват съществуващите правила, разпоредби и технически ограничения. Въпреки това неосведомени и непредпазливи ползватели на дронове, както и такива, които ги използват с престъпни цели, са отговорни за големия брой опасни

---

³ Стратегия на ЕС за Съюза на сигурност (COM(2020) 605 final от 24 юли 2020 г.).

⁴ Програма за борба с тероризма за ЕС: предвиждане, предотвратяване, защита, ответни действия (COM(2020) 795 final от 9 декември 2020 г.).

⁵ Примери за това са: i) планът на изобретателен джихадист, осъден от испански съд през октомври 2022 г. за планирано нападение с дрон, зареден с експлозиви, срещу стадион по време на голям футболен мач; и ii) белгийски гражданин, осъден за опит за бомбено нападение с дронове срещу затвор.

⁶ Директива (ЕС) 2022/2557 за устойчивостта на критичните субекти от 14 декември 2022 г. (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 164).

⁷ Примерите включват неуспешния опит за убийство на президента на Венесуела и използването на дронове от мексиканските наркокартели срещу членове на други престъпни организации.

инциденти с дроне в целия ЕС. Машабните обществени прояви, както и някои критични сектори като въздушния транспорт, са особено уязвими спрямо такива нарушения. Освен това незаконното използване на безпилотни летателни апарати може да засегне и личната безопасност и правото на неприкосновеност на личния живот на отделни членове на обществото, особено когато безпилотните летателни апарати се експлоатират в жилищни райони.

В. В крак с темповете на технологичното развитие

Защитата на нашите общества от злонамерено използвани и неоказващи съдействие дроне изисква достъп до финансово достъпни и надеждни мерки за противодействие, които дават възможност за гъвкави решения. Решенията обикновено се отнасят до трите аспекта на откриването, проследяването и идентифицирането, докато публичните органи се интересуват и от два допълнителни аспекта: неутрализирането и свързаните с криминалистиката аспекти.

Както в областта на отбраната, така и в областта на гражданската сигурност, вече се разработват и изпитват иновативни решения за противодействие на дроне. Тяхното навлизане на пазара и възприемането им от крайните ползватели може да бъде улеснено посредством всеобхватна рамка на ЕС за противодействие на безпилотни летателни апарати, както се препоръчва в настоящото съобщение. Поради голямото разнообразие от възможни оперативни сценарии и условия обаче не е възможно да се приложи стандартизиран универсален подход към въвеждането на мерки за противодействие на безпилотни летателни апарати.

Поради това тези мерки трябва да бъдат адаптирани към различните нужди и оперативни условия. От гледна точка на органите, отговарящи за вътрешната сигурност, може да има ситуации, при които пълното физическо унищожаване на дрон е предпочитан и единствен вариант, например за предотвратяване на непосредствено нападение срещу хора или инфраструктура. В други случаи, като например използване за престъпни цели или събиране на информация от враждебни субекти, е налице силен интерес да се осигури контрол над безпилотния летателен апарат, за да бъде той приземен, като целостта му се запази във възможно най-голяма степен, така че да се даде възможност за оптимална криминалистична експертиза. Това включва необходимостта от сложни кибернетични решения за поемане на контрол над операцията на безпилотния летателен апарат.

Една от технологичните тенденции, които трябва да се наблюдават и активно да се използват, е разработването на сензори за по-точното откриване на безпилотни летателни апарати. Съществуващите способности на сензорите могат да бъдат доразвити не само за откриване на даден дрон, но и за оценка на заплахата, която той представлява, чрез анализ на маршрута на полета и установяване на товара и оборудването му. Сензорите и системите за откриване трябва да са в състояние да се справят с променящите се форми и способности на безпилотните летателни апарати (скорост, маневреност, способност за използване на лъжливи съоръжения и др.). Капацитетът на публичните органи и частните оператори на критична инфраструктура да анализират данни от тези сензори ще придобива все по-голямо значение. Изкуственият интелект също ще играе роля, например чрез автоматично подаване на сигнали, изчисляване на рисковете, предвиждане на маршрута или на мястото за кацане. Поради това новите тенденции на пазарите на дроне трябва да бъдат непрекъснато наблюдавани и включвани в решенията за противодействие на безпилотни летателни апарати. Наблюдението на тези технологични разработки следва да даде възможност на органите в ЕС да определят приоритети за инвестиции и да подкрепят разработките, които са най-подходящи за задоволяване на оперативните нужди, посочени от правоприлагащите органи на държавите членки и частните оператори.

Що се отнася до откриването, проследяването, идентифицирането и неутрализирането, необходимо е допълнително изпитване на технологии, адаптирани към различни среди и сценарии. В областта на отбраната са идентифицирани решения за физическо унищожаване или улавяне на дрон в неговата цялост, докато е във въздуха, като по този начин се намалява генерирането на отломки, които биха могли да причинят наранявания на хора или увреждане на предмети. Тези решения включват насочена енергия под формата на високоенергийни лазери, както и използването на високоенергийни системи за радиочестотни смущения и улавяне с мрежи, както и цифрови инструменти за придобиване на контрол върху несъдействащи дроне.

За целите на правоприлагането и разследването би било особено полезно да може да се неутрализира заплахата от беспилотен летателен апарат чрез поемане на контрол над системата му за управление и безопасното му приземяване, като по този начин на органите и следователите ще се даде възможно най-добър достъп до потенциални физически и цифрови доказателства. Поради това следва да бъде наличен широк набор от разнообразни решения, одобрени за различни цели в областта на вътрешната сигурност. Следователно е необходимо да се насърчи създаването на истинска пазарна и иновационна среда за решения за противодействие на беспилотни летателни апарати, които да обслужват нуждите в областта на гражданската сигурност. В противен случай е малко вероятно разработването на решения за противодействие на беспилотни летателни апарати да следва темпото на увеличаване на броя и възможностите на самите беспилотни летателни апарати. От съществено значение също така е този пазар да се структурира и сегментира, за да се помогне на съответните органи да откриват решенията, които най-добре отговарят на техните нужди.

Освен това е важно да се наблюдават системите за контрапротодействие на дроне, използвани от престъпниците. Системите за контрапротодействие на дроне са устройства, които са закрепени за дрона или се задействат от земята и са предназначени да възпрепятстват специфични мерки за противодействие на беспилотни летателни апарати.

Не на последно място, редица системи за противодействие на беспилотни летателни апарати се разработват и за целите на отбраната. Макар и с различни изисквания, те често имат общи характеристики и технологии със системите, предназначени за граждански цели, което води до необходимост от тясно сътрудничество с областта на отбраната.

Тази развиваща се технологична среда изисква също така последователна и непрекъсната актуализирана регулаторна рамка за използването на системи за противодействие на беспилотни летателни апарати.

II. ФОРМУЛИРАНЕ НА ПОЛИТИКА НА ЕС ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА БЕЗПИЛОТНИ ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ

Комисията работи с държавите членки и други заинтересовани страни по потенциалните заплахи, породени от беспилотни летателни апарати, от 2016 г. насам, когато се проведе първият семинар на ЕС за противодействие на дроне. Оттогава бяха въведени широк набор от инициативи за улесняване на изграждането на общности, обмяна на информация, разработването на най-добри практики и целевото финансиране на проекти. В резултат на обсъжданията с експерти от държавите членки Комисията ще продължи да подкрепя тези текущи инициативи, като същевременно доразвива и интегрира нови направления на работа с цел изготвяне на цялостна политика на ЕС за противодействие на беспилотни летателни апарати. Тази работа ще се състои от следните шест ключови дейности:

Изграждане на общности и обмен на информация

Изпитване на системи за противодействие на безпилотни летателни апарати

Практически насоки и оперативна подкрепа

Научни изследвания и иновации

Финансова подкрепа

Регулаторни мерки

А. Изграждане на общности и обмен на информация

Понастоящем широк кръг от различни мрежи и участници работят на равнище ЕС по решения за противодействие на безпилотни летателни апарати. Поради това е необходимо бъдещите им дейности да се рационализират и направляват в политическо, техническо и оперативно отношение с цел: i) да се изградят функциониращи общности от заинтересовани страни; ii) да се осигури ефективен обмен на информация и най-добри практики; и iii) да се избегне дублиране на работата.

Комисията ще насърчава съществуващите инициативи на техническо равнище, като същевременно ще създаде **експертна група на Комисията за противодействие на безпилотни летателни апарати**, която да предоставя консултации на политическо равнище. Тази експертна група ще може да допринесе със стратегическа информация към различни политики на равнище ЕС, които имат отношение към дейностите за противодействие на дроне, например в областта на вътрешната сигурност, управлението на границите или устойчивостта на критичната инфраструктура. За тази цел експертната група ще си сътрудничи с други експертни групи и, когато е целесъобразно, със съответните работни групи на Съвета.

Редовно се провеждат семинари и експертни срещи относно решенията и политиките за противодействие на безпилотни летателни апарати. Те събират създатели на политики, технически експерти и изследователи от Комисията, държавите членки, други институции на ЕС, агенции на ЕС, финансирани от ЕС проекти, международни организации и държави партньори. Тези дейности доведоха до трайната ангажираност на всички заинтересовани страни, като значително улесниха тяхното оперативно и практическо сътрудничество. За тази цел Комисията създаде **Информационен център по въпросите на противодействието на БЛС**⁸, който понастоящем има над 300 членове. Тази онлайн платформа се актуализира редовно и съдържа различни източници на информация, като например резултати от съответни проекти, финансирани от ЕС, презентации, доклади и шестмесечен бюлетин.

Друга важна част от изграждането на общности и обmena на информация, по-специално за оперативните нужди на правоприлагащите органи, се осъществява в рамките на финансираните от ЕС **европейски мрежи за правоприлагане**. Следните мрежи например са започнали свои собствени дейности за противодействие на заплахите, породени от безпилотни летателни апарати: Европейската мрежа на технологичните звена в областта на правоприлагането (ENLETS); мрежата на ЕС за полицейските и граничните служби на летищата (AIRPOL); мрежата на ЕС от специални звена за намеса (ATLAS); и мрежата на ЕС за сигурност на високорискови обществени пространства (HRSN). Новосъздадената работна група на мрежата за правоприлагане — инициатива на ГД „Миграция и вътрешни работи“, финансирана от Комисията⁹ и насочена към насърчаване на сътрудничеството между полицейските мрежи, ще рационализира текущите направления на работата в областта на противодействието на безпилотни летателни апарати в специална подгрупа.

Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ) изготви необвързващи насоки, с които да помогне на органите и летищата да се подготвят, да реагират и да се възстановят след инциденти

---

⁸ Като се използва платформата CIRCABC на ЕС, подкрепена по [програмата ISA²](#) на Европейската комисия, с която се насърчават решения за оперативна съвместимост за европейските публични администрации.

⁹ (Неформалната) работна група на мрежата за правоприлагане (LENWG) се председателства от Комисията и проведе първото си заседание на 20 март 2023 г. с цел да насърчи по-доброто сътрудничество между мрежите, финансирани от ГД „Миграция и вътрешни работи“. След дванадесетмесечен период на оценка LENWG би могла да се превърне в редовна експертна група на Комисията.

с безпилотни летателни апарати¹⁰. За да се насърчат информираните дейности за подкрепа и изготвянето на основани на факти политики на равнище ЕС, е от съществено значение да съществува надежден и задълбочен обмен на информация относно инциденти с дроне в ЕС извън обмена, който вече се осъществява в конкретни критични области като летищата. В следните области съществува значителен потенциал за подобряване на обмена на информация, като същевременно изцяло се зачита поверителността на разследванията: i) методи, използвани от операторите на несъдействащи безпилотни летателни апарати; ii) специфични модели на заплахи; и iii) установени потенциални рискове. За да се улесни и хармонизира обменът на такава информация относно инциденти, Комисията предостави на държавите членки формуляр за докладване на инциденти с безпилотни летателни апарати. За да повиши допълнително качеството и честотата на обмена на информация, Комисията ще проучи възможността за създаване на **цифрова платформа, съдържаща информация за инциденти с дроне**, която да се използва от съответните публични органи. Тя би могла да послужи за правилното идентифициране на сериозни инциденти, свързани със сигурността, с участието на безпилотни летателни апарати в ЕС и систематизиране на информацията за тях. Това може да включва и киберизмерение, тъй като дроновете се използват не само за визуално разузнаване, но и за цифрово разузнаване. Тази платформа ще бъде съобразена със съществуващите задължения за докладване съгласно Регламент (ЕС) № 376/2014¹¹ и няма да се дублират положените усилия.

Комисията също така ще организира редовни поверителни заседания, за да насърчи обмена на поуки, извлечени от инцидентите, в подходящ формат.

Ключови действия за изграждане на общности и обмен на информация

- **Комисията ще създаде експертна група по въпросите на дейностите за противодействие на дроне, съставена от експерти от държавите членки и други заинтересовани страни.**
- **Комисията ще проучи възможността за разработване на цифрова платформа, съдържаща информация за инциденти с безпилотни летателни апарати.**
- **Комисията ще организира редовни срещи за улесняване на обмена между държавите членки на класифицирана информация относно сериозни инциденти, свързани със сигурността, с участието на безпилотни летателни апарати.**

Б. Изпитване на системи за противодействие на безпилотни летателни апарати: набелязване и изпитване на решения

¹⁰ През март 2021 г. Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (ЕААБ) публикува набор от насоки за управление на инциденти с безпилотни летателни апарати на летищата: [Drone Incident Management at Aerodromes \(Управление на инциденти с безпилотни летателни апарати на летищата\)](#).

¹¹ Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за докладване, анализ и последващи действия във връзка със събития в гражданското въздухоплаване, за изменение на Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2003/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на регламенти (ЕО) № 1321/2007 и (ЕО) № 1330/2007 на Комисията (ОВ L 122, 24.4.2014 г., стр. 18).

Държавите членки и местните органи могат да избират измежду широк набор от налични на пазара кибернетични и некибернетични решения за противодействие на безпилотни летателни апарати. Този избор е труден, особено за местните структури, които не разполагат с достатъчно технически възможности. Комисията ще помага на органите на държавите членки да направят правилния избор за своите оперативни нужди, като предоставя съвети и насоки посредством специалната експертна група за противодействие на безпилотни летателни апарати и работата на Съвместния изследователски център (JRC) на Комисията.

През 2019 г. започнаха дейности на равнище ЕС за изпитване на системи за противодействие на дроне. Те имат за цел да се разработи обща методология за оценка на системите, които могат да се използват от правоприлагащите и други публични органи за откриване, проследяване и идентифициране на потенциално злонамерени безпилотни летателни апарати. Основен стълб на тези дейности е проектът Courageous¹² (2021—2024 г.), който се финансира от фонд „Вътрешна сигурност — Полиция“ (ФВС — Полиция) на ЕС. Проектът Courageous се ръководи от белгийската Кралска военна академия, на която са възложени следните задачи: i) набелязване на подходящи стандартни сценарии за изпитване на системи за противодействие на дроне; ii) разработване на функционални и експлоатационни изисквания; и iii) разработване на методология за изпитване. В рамките на проекта се изпитват и характеристиките на сензорите и интегрираните системи. Резултатите от проекта редовно се споделят с държавите членки, както и с отделни партньорски държави и международни организации. След приключването на проекта Комисията и консорциумът Courageous ще представят на държавите членки варианти за осигуряване на устойчивостта на проекта и ще препоръчат **методология за съоръжения за изпитване на системи за противодействие на безпилотни летателни апарати** в държавите членки.

Технологиите от значение за системите за противодействие на дроне се развиват бързо. Поради това дейностите по изпитване трябва да се допълват от постоянно наблюдение на тенденциите, за да се идентифицират както най-обещаващите решения, така и всички потенциални нови предизвикателства пред разработването на системи за противодействие на безпилотни летателни апарати. Съвместният изследователски център (JRC) е изградил капацитет за провеждане на това наблюдение и за идентифициране на тези нови предизвикателства. Това е от полза за държавите членки и предоставя ценен принос към инициативите за изпитване на равнището на ЕС. Информацията ще се споделя чрез подходящи канали, и по-специално чрез експертната група.

Стандартизацията е един от инструментите за хармонизиране на технологичните решения. В рамките на проекта Courageous бяха изготвени конкретни съвети относно подготвителните действия, предхождащи стандартизацията, въз основа на които може допълнително да бъдат оценени осъществимостта и необходимостта от стартиране на процеси на стандартизация. На равнището на ЕС е постигнат добър напредък в разработването на доброволни изисквания за показателите на оборудването за откриване извън авиацията (напр. за рентгенови апарати и детектори за метал¹³). Заедно с експерти от държавите членки и промишлеността Комисията сега ще разработи и **доброволни изисквания за показателите** на системите за противодействие на дроне, когато е необходимо в съответствие с разпоредбите на Акта за киберсигурността¹⁴. Установяването на процес на сертифициране на системите за противодействие следва да остане

---

¹² <https://courageous-isf.eu/>.

¹³ Препоръка на Комисията относно доброволни изисквания за показателите на рентгеновото оборудване, използвано на обществено достъпни места (C(2022) 4179 final)

¹⁴ Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно ENISA и сертифицирането на киберсигурността на информационните и комуникационните технологии

средносрочна цел. Когато е целесъобразно, ще бъдат разгледани и стандарти за хибридна гражданска отбрана.

Друг ключов елемент е стандартизирането и сертифицирането на киберсигурността на системите за противодействие на безпилотни летателни апарати, особено ако те се предоставят от доставчици от държави извън ЕС. На този етап все още има несигурност относно степента на защита на данните, събирани от някои системи за откриване. Освен това е важно максимално да се предотвратят хакерските атаки и злоупотребите със системи за противодействие на дроне, като се гарантира киберустойчивостта на техните компоненти.

През септември 2022 г. Комисията прие предложение за регламент относно киберустойчивостта¹⁵, чиято цел е да се изготвят общи правила за киберсигурност за продукти с цифрови компоненти — както хардуерни, така и софтуерни — които имат достъп до единния пазар. Предложеният нов регламент има за цел въвеждане на задължителни изисквания за киберсигурност за тези продукти. Тези изисквания ще включват киберсигурност на етапа на проектирането и по подразбиране, както и изисквания за справяне с уязвимостта. Както беше предложено от Комисията, безпилотните летателни системи, които не са разработени изключително за целите на националната сигурност или за военни цели и които все още не са сертифицирани в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1139, ще бъдат обхванати като продукти с цифрови елементи от тези нови правила, с изключение на тези, разработени изключително за целите на националната сигурност или отбраната.

Ключови действия за изпитване на системи за противодействие на безпилотни летателни апарати

- Комисията ще работи за прилагането на хармонизирана методология за изпитване на системи за противодействие на дроне въз основа на резултатите от проекта Courageous.
- JRC ще изготвя годишен доклад за техническото развитие в областта на технологиите за противодействие на дроне.
- Комисията, в сътрудничество със съответните експертни групи, като например мрежите за правоприлагане ENLETS, HRSN, AIRPOL, ще разработи набор от доброволни изисквания за показателите на системите за противодействие на дроне.

В. Практически насоки и оперативна подкрепа

Справянето със заплахите, породени от несъдействащи безпилотни летателни апарати, вече е определено като приоритет в редица публикации на JRC, като например в насоките относно защитата на периметъра на сгради¹⁶ и в специалното проучване относно пренасяните от дроне взривни заряди¹⁷. Освен това в неотдавнашната публикация относно концепцията за сигурност още

¹⁵ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно хоризонтални изисквания за киберсигурност за продукти с цифрови елементи и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020 (COM/2022/454 final).

¹⁶ Karlos, V. и Larcher, M., Guideline - Building Perimeter Protection (Насоки — Защита на периметъра на сградата), EUR 30346 EN, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2020 г.

¹⁷ Заплахата от пренасяне на експлозиви с дроне беше проучена от JRC в: Larcher M, Karlos V, Valsamos G, Solomos G, Scenario study: drones carrying explosives (Проучване на сценарий: дроне, пренасящи взривни вещества), JRC107683, 2018 г.

при проектирането¹⁸ се подчертава значението на интегрирането на пропорционални, подходящи и многофункционални защитни мерки в обмислен подход от самото начало на фазата на планиране и проектиране на даден проект, включително мерки за противодействие на всякакви атаки, при които се използват безпилотни летателни апарати.

Освен това в наръчника на ЕААБ относно управлението на инциденти с дроне на летищата се предоставят насоки за начините за разработване на подходящи мерки и процедури в подкрепа на система за реагиране на подобни инциденти, която е бърза, ефективна и пропорционална. По този начин спирането на въздушното движение или затварянето на въздушното пространство или на пистите за излитане и кацане могат да бъдат избегнати или сведени до минимум, а затварянето на летища ще остане крайна мярка. Работата на ЕААБ е съобразена с насоките на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) относно сигурността на въздухоплаването¹⁹.

JRC разработи два нови наръчника:

- *Защита срещу безпилотни летателни системи: Наръчник за защита от БЛС на критична инфраструктура и обществени пространства — пететапен подход за заинтересованите страни в сферата на противодействието на БЛС*
- *Защита срещу безпилотни летателни системи: Наръчник за оценка на риска от БЛС и принципи за физическо укрепване на сгради и обекти.*

В областта на **обучението** в рамките на финансирания от ЕС проект DroneWISE²⁰ бе създаден пакет от стратегии за командване, контрол и координация на противодействието на дроне, предназначени за екипите за първоначално реагиране. По проекта бяха създадени също така 10 модула за обучение, наръчник и онлайн портал за обучение. Тези модули за обучение бяха включени в учебната програма на CEPOL — Агенцията на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането. Друг проект по ФВС, посветен на обучението за противодействие на безпилотни летателни апарати, е проектът Skyfall. Необходимо е допълнително да се разшири наличното обучение, за да бъдат обхванати частните доставчици на услуги в областта на сигурността, по-специално тези, които отговарят за защитата на критичната инфраструктура.

В програмата на Комисията за **съветници на ЕС в областта на сигурността (EU PSA)**²¹ има раздел, посветен на дейностите за противодействие на дроне, в който се предлагат: i) специфична оценка на уязвимостта за високорискови съоръжения и инфраструктура; ii) практически съвети за справяне със заплахата от дроне; и iii) практически съвети за справяне с внедряването на оборудване за откриване на дроне по време на високорискови събития. Комисията ще проучи необходимостта от създаване на резерв на ЕС от оборудване за противодействие на безпилотни летателни апарати, което да е на разположение на държавите членки по време на мащабни събития.

Ученията, като например ученията, организирани на равнище ЕС със съдействието на Мрежата за правоприлагане, допринасят за оперативната готовност в различни области на вътрешната

---

¹⁸ Европейска комисия, Security by Design: Protection of public spaces from terrorist attacks (Сигурност на етапа на проектирането: Защита на обществените пространства от терористични нападения), JRC131172, 2022 г.

¹⁹ [Ръководството на ИКАО за сигурност на въздухоплаването](#) (Документ 8973 — ограничен достъп) подпомага държавите членки при прилагането на приложение 17 към Чикагската конвенция, като предоставя насоки относно начините за прилагане на съдържащите се в него стандарти и препоръчителни практики (SARP).

²⁰ <https://dronewise-project.eu/>

²¹ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/counter-terrorism-and-radicalisation/protection/eu-protective-security-advisors-eu-psa_en.

сигурност. Когато е уместно, Комисията ще работи със съответните мрежи за включване на елементи за противодействие на дроне в бъдещи учения. Това ще спомогне за допълнително увеличаване на знанията и обмяна на добри практики и съответно използване на различни решения. Едно от изискванията за ефективен отговор на заплахите, породени от безпилотни летателни апарати, е необходимостта от надеждна и сигурна комуникация между различните органи. Ето защо противодействието на заплахите от дроне ще бъде взето предвид при планирането на бъдещи учения, които ще се проведат като част от финансирания от ЕС проект за подготовка BroadEU.Net, в рамките на който се изпитва основата на бъдещата система на ЕС за комуникации от критично значение²². Освен това биха могли да се проведат съвместни учения, включващи експерти в областта на киберсигурността и сигурността на безпилотните летателни апарати, за справяне с киберрисковете, свързани с дроне, и намиране на цифрови решения за неутрализиране на дроне.

Ключови действия за практически насоки и оперативна подкрепа

- **JRC ще публикува два наръчника като част от пакета за противодействие на безпилотни летателни апарати.**
- **Комисията, в сътрудничество със съответните агенции, ще подкрепи разширяването на съществуващото обучение за противодействие на дроне, така че да бъде обхванат частният сектор на сигурността.**
- **Комисията ще интегрира компонентите за противодействие на дроне в планирането на учения в сътрудничество с мрежите за правоприлагане.**

Г. Научни изследвания и иновации

ЕС продължава да финансира програмата си за научни изследвания в областта на сигурността в рамките на „Хоризонт Европа“ (2021—2027 г.)²³. Тази програма за научни изследвания в областта на сигурността представлява около 50 % от общото публично финансиране, инвестирано в областта на сигурността от ЕС и неговите държави членки. Като стратегически фактор, допринасящ за различни приоритети на политиката на ЕС в областта на сигурността, като част от тези научни изследвания вече започнаха да се разглеждат заплахите, свързани с безпилотни летателни апарати. Някои важни примери са проектът ALADDIN, който предоставя решения за откриване и неутрализиране на дроне в зони с ограничен достъп²⁴, и проектът 7SHIELD, по който се изследва разработването на решения за противодействие на дроне за наземни съоръжения на критичната космическа инфраструктура. Проектът ALFA също постигна успех в разработването на система за откриване и проследяване на дроне, използвани за контрабанда²⁵. Тези инициативи за научни изследвания и иновации могат да бъдат продължени в рамките на „Хоризонт Европа“, валидирани или допълнени от действия, предприети в рамките на ФВС — Полиция.

²² Системата на ЕС за комуникации от критично значение ще осигури сигурна, широколентова инфраструктура, за да се гарантира трансграничната оперативна съвместимост на комуникационните системи, използвани от правоприлагащите органи и службите за спешно реагиране в Шенгенското пространство.

²³ Преди това — до края на 2020 г. — научните изследвания и иновациите в областта на сигурността бяха финансирани по линия на „Хоризонт 2020“ и Седмата рамкова програма.

²⁴ <https://cordis.europa.eu/project/id/740859>.

²⁵ ALFA също така е в основата на проекта по ФВС Courageous и неговите дейности по изпитване.

В бъдеще Комисията ще улеснява по-систематичния обмен на резултати от проекти със съответните заинтересовани страни, включително чрез Общността за европейски научни изследвания и иновации в областта на сигурността²⁶. Това допълнително ще укрепи специфичния обмен на данни и ще даде възможност за по-ефективно събиране на изискванията на потребителите и съобщаване на тези изисквания на промишлеността с цел насочване на иновациите. Освен това систематичният обмен на резултати от проекти ще спомогне за провеждане на структуриран диалог с държавите членки и заинтересованите страни с цел идентифициране на обещаващи технологии, инструменти и решения, които могат да бъдат възприети от група органи на държавите членки. В този контекст Комисията ще оцени заедно с държавите членки²⁷ възможността за: i) създаване на независима научноизследователска тема за решения за противодействие на дроне в бъдещите работни програми по „Хоризонт Европа“; и ii) подкрепа за специфични новаторски системи чрез обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий²⁸. Това е в пълно съответствие с основания на способностите подход, описан подробно в работния документ на службите на Комисията „Повишаване на сигурността чрез научни изследвания и иновации“²⁹.

Укрепването на полезните взаимодействия в решенията за противодействие на дроне между гражданската сигурност, отбраната и космическата промишленост на Европа е от решаващо значение. Целта на това следва да бъде да се насърчат полезните взаимодействия между трите сектора в областта на технологиите за дроне и противодействие на дроне³⁰. На практика укрепването на тези полезни взаимодействия означава, че проектите в областта на отбраната могат да се възползват от новаторските разработки в гражданската сфера, а гражданското въздухоплаване може да се възползва от развитието на технологиите в областта на отбраната.

По **Европейския фонд за отбрана (ЕФО)** и предшествалите го програми се стимулират и подкрепят съвместни, трансгранични изследвания и разработки в областта на отбраната. Като се допълват и разширяват усилията на държавите членки, чрез ЕФО се насърчава сътрудничеството между дружества и изследователски организации с всякакъв размер и от всички държави членки в ЕС. По програмите, предшествали ЕФО, вече са финансирани проекти за противодействие на безпилотни летателни апарати като част от научноизследователската и развойната дейност в областта на отбраната.

Работната програма на ЕФО за 2023 г. съдържа действие за разработки за противодействие на дроне³¹ с индикативен бюджет от 43 милиона евро. Действието има за цел разработването на

---

²⁶ Общността за европейски научни изследвания и иновации в областта на сигурността (CERIS) обединява заинтересовани страни в сферата на научните изследвания за сигурност — от създателите на политики, крайните потребители, академичните среди и промишлеността до гражданската сигурност: https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/ceris-community-european-research-and-innovation-security_en

²⁷ В рамките на програмния комитет „Гражданска сигурност за обществото“ на програма „Хоризонт Европа“.

²⁸ Обществените поръчки за продукти в предпазарен стадий (ОПППС) са подход към обществените поръчки за научноизследователски и развойни услуги, който беше очертан в съобщението за ОПППС (COM(2007) 799 final) от 14.12.2007 г. ОПППС е важен инструмент за стимулиране на иновациите, тъй като дава възможност на публичния сектор да насочва разработването на нови решения към своите нужди.

²⁹ Работен документ на службите на Комисията „Повишаване на сигурността чрез научни изследвания и иновации“ (SWD (2021) 422 final от 15.12.2021 г.).

³⁰ SWD (2022) 362 от 10.11.2022 г. Както е описано в действие 9 от доклада за напредъка по изпълнението на плана за действие относно полезните взаимодействия между гражданската отбрана и космическата промишленост.

³¹ Решение за изпълнение C(2023) 2296 на Комисията от 29.3.2023 г. относно финансирането на Европейския фонд за отбрана, създаден с Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета, и относно приемането на работната програма за 2023 г. – част II.

хардуерни или софтуерни модули за цялостно мобилно решение за противодействие на широк спектър от дроне, включително рояци.

Основният очакван резултат от подкрепата на ЕФО в сферата на противодействието на дроне през 2021—2027 г. е разработен прототип на решение в тази област, което да доведе до евентуално бъдещо съвместно възлагане на обществени поръчки на равнището на ЕС. Технологичните предизвикателства в областта на системите за противодействие на безпилотни летателни апарати се преодоляват чрез схемата на ЕС за иновации в областта на отбраната (EUDIS). Освен това EUDIS включва направление за инкубатори за технологии с двойна употреба, за да се насърчи по-доброто сътрудничество между гражданската и отбранителната област и да се стимулира технологичното съзряване и адаптиране.

Друг ключов стълб за иновациите — и по-специално за приложните изследвания относно начините за противодействие на заплахите от дроне — е работата на Съвместния изследователски център (JRC). Като част от своя проект за противодействие на безпилотни летателни системи C-UAS, JRC ще направи преглед на активните и пасивните технологии за противодействие и на начините, по които тези технологии могат да се използват за гарантиране на сигурността на обществените пространства и критичната инфраструктура.

За тази цел и като първа стъпка JRC ще създаде **жива лаборатория** за проучване на технологиите за противодействие на дроне и как тези технологии могат да се прилагат в реални условия. Организацията на лабораторията ще обхваща планирането, подготовката и изпълнението на решение. Тя ще обхваща също така откриването, проследяването, идентифицирането, неутрализирането и интегрирането на процеси и заинтересовани страни. Обхватът на прилагане за живата лаборатория ще включва интегриране с автоматизирани и обслужвани от хора системи за управление движението, и най-вече U-space³². В живата лаборатория също така ще се проучи как машинното самообучение и изкуственият интелект могат да бъдат интегрирани, за да се подобри цялостната ефективност на решението за противодействие на дроне.

В средносрочен план тази жива лаборатория на JRC ще се превърне в **център за високи постижения за противодействие на безпилотните летателни апарати**.

---

³² Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/664 на Комисията относно регулаторната рамка за U-space. Терминът „U-space“ е приет, за да се опише управлението на движението на безпилотни летателни апарати с цел гарантиране на безопасното взаимодействие с други субекти, които използват същото пространство в градските райони и на всяко друго място.

Приоритетни действия за извличане на максимална полза от научните изследвания и иновациите

- Комисията и държавите членки ще вземат решение относно бъдещите нужди от нови решения за противодействие на дронове, на които да се отвърне чрез съответните европейски програми за научни изследвания и иновации, и по-специално „Хоризонт Европа“.
- Комисията и държавите членки ще изготвят списък с обещаващи решения за противодействие на дронове и ще оценят възможността за възлагане на обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий за някои от тези решения.
- Комисията ще набележи идеи, технологии и решения, които да бъдат интегрирани в разработването на отбранителните способности, и ще подкрепя проекти, които имат за цел разпространението на тези идеи, технологии и решения в гражданския сектор.
- JRC ще създаде Център за високи постижения за противодействие на безпилотни летателни апарати въз основа на вече съществуваща жива лаборатория.

Д. Финансова подкрепа

Комисията ще продължи да предоставя финансова подкрепа за съответните дейности за противодействие на дронове, предимно чрез ФВС, но също и по линия на Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП) и програмата „Хоризонт Европа“ (за действия, свързани с научни изследвания и иновации).

Тематичният механизъм на ФВС ще подкрепя: i) европейските мрежи за правоприлагане; ii) свързаната с това работа на JRC; iii) новата експертна група за противодействие на безпилотни летателни апарати; и iv) създаването на платформа за обмен на информация. Комисията вече финансира проекти за пилотно изпитване и валидиране на системи за откриване и локализиране на дронове, които преминават незаконно външните граници на ЕС. Тези проекти се основават на резултатите от предишни научноизследователски проекти, финансирани от ЕС³³.

През първата половина на 2024 г. Комисията ще отправи **покана за представяне на предложения** в рамките на тематичния механизъм на ФВС, насочена конкретно към подпомагане на внедряването на решения за противодействие на дронове с голям потенциал за усвояване.

³³ Примерите включват проекти, финансирани по линия на специфичните действия по ИУГВП във връзка с: i) иновациите за морските/бреговите граници и/или сухопътните граници; и ii) Frontex. Някои проекти, финансирани в рамките на специфичното действие за иновации за морски/брегови и/или сухопътни граници, са съсредоточени върху пилотното изпитване на иновативни технологии за наблюдение. Съществува и конкретно действие за закупуване и предоставяне на оборудване, което да бъде използвано от европейските гранични органи с цел откриване и локализиране на дронове, които пресичат граници във връзка с незаконни или престъпни дейности. Това конкретно действие ще даде възможност на държавите членки да си набавят две системи за противодействие на дронове. Като добавена стойност от ЕС, по искане на Frontex в рамките на ежегодните двустранни преговори техническото оборудване, закупено в рамките на конкретните действия, трябва да бъде предоставено на разположение на Frontex за срок до 4 месеца годишно, за да бъде използвано при съвместните операции на агенцията.

Държавите членки ще бъдат насърчавани да прилагат настоящото съобщение и да използват резултатите от финансираните от ЕС научни изследвания в областта на решенията за противодействие на дроневи чрез своите програми по ФВС.

Ключови действия за финансова подкрепа

- **Комисията ще отправи покана за представяне на предложения за решения за противодействие на безпилотни летателни апарати в рамките на работните програми на тематичния механизъм на ФВС за периода 2026—2027 г.**
- **Държавите членки ще бъдат насърчавани да използват пълноценно своите програми по ФВС за периода 2021—2027 г., за да набележат и въведат ефективни решения за противодействие на безпилотни летателни апарати.**

Е. Проучване на регулаторни мерки

Въпреки че ЕС е регулирал законното използване на безпилотни летателни апарати, понастоящем на равнището на ЕС няма специални разпоредби за противодействие срещу тях, с които да се установи обща хармонизирана рамка за органите, операторите и производителите в държавите членки. Въпреки че незадължителните насоки на ЕААБ относно инцидентите с дроневи на летищата (посочени по-горе в настоящото съобщение) бяха посрещнати положително от сектора, техният консултативен характер и ограничен обхват ги правят недостатъчни за смекчаване на заплахата от несъдействащи дроневи. Тъй като необходимостта от ефективно предотвратяване на неразрешеното използване на дроневи непрекъснато нараства, Комисията, в тясно сътрудничество с експерти от държавите членки, ще анализира допълнително необходимостта от законодателни или незаконодателни мерки в бъдеще. За тази цел Комисията ще започне специално **обзорно проучване**, за да добие представа относно настоящата регулаторна среда. В това обзорно проучване следва също така да се вземат предвид рамката и постиженията на ИКАО, както и фактът, че правилата за противодействие на потенциалните заплахи, свързани с безпилотните летателни апарати, не следва да възпрепятстват неоправдано законните дейности, включително организираните развлекателни дейности с участие на пилоти.

Летищата в ЕС се ползват от подробни и всеобхватни правила за сигурност, които обхващат и заплахата от дроневи. За да се гарантира, че въздухоплавателните органи и летищата са устойчиви, когато са изправени пред свързани с дроневи рискове, и в съответствие с основан на доказателства подход, Комисията, в сътрудничество с държавите членки, ще **установи допълнителни потенциални слабости в защитата срещу несъдействащи безпилотни летателни апарати в оценка на риска за сигурността, която може да наложи регулаторни промени.**

В този контекст е необходим структуриран диалог с промишлеността и производителите на дроневи относно мерките за сигурност още при проектирането (напр. стабилни системи срещу фалшифициране на данни (спуфинг), ограничения на способностите, споделяне на комуникационни протоколи и актуализации на базите данни за противодействие на дроневи).

Ключови действия за проучване на регулаторните мерки

- **Комисията ще започне обзорно проучване, за да установи регулаторните нужди и потенциала за хармонизиране на законодателствата и процедурите на държавите членки.**
- **В съответствие с основан на доказателства подход Комисията ще извърши оценка на риска за сигурността на въздухоплаването по отношение на дроните, за да установи потенциални допълнителни уязвимости на летищата, които биха могли да наложат регулаторни промени.**
- **Комисията ще започне структуриран диалог с промишлеността относно необходимостта и естеството на потенциалните допълнителни специфични мерки, свързани със сигурността на безпилотните летателни апарати.**

III. ПЪТЯТ НАПРЕД

За да се гарантира, че бързото технологично развитие и нарастващият брой безпилотни летателни апарати не водят до неконтролирано увеличаване на заплахите, породени от несъдействащи дронове, е необходимо да се засили сътрудничеството на равнище ЕС въз основа на всеобхватната политика на ЕС за противодействие на дронове, изложена в настоящото съобщение. За тази цел текущите дейности на равнище ЕС ще бъдат продължени и допълнени от набора от ключови действия, изброени в настоящото съобщение, които ще бъдат изпълнени през идните години.

Дейностите, очертани в настоящото съобщение, ще обхванат периода до 2030 г. До 2027 г. експертната група ще извърши средносрочен преглед, като най-късно до 2030 г. програмата на ЕС за противодействие на дронове ще бъде преразгледана изцяло.